

SLO Rekenontwikkeling: Getallen

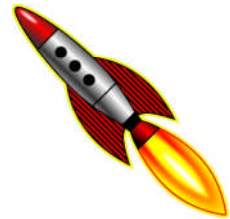
Basisdoelen eind groep 2

Omgaan met de telrij

1. De telrij (akoestisch) kunnen opzeggen tot en met tenminste 20

Activiteiten

- Liedjes of versjes met de telrij erin: bijvoorbeeld De zurebommentaart (Sesamstraat; <http://www.youtube.com/watch?v=81jsEvxub3Y>).
- De raket laten opstijgen: verzin waar de raket naar toe gaat. Tel samen met de kinderen hardop terug. De kinderen starten met hun handen boven hun hoofd, bij 0 moet iedereen de grond aanraken. Bij 'vroemm' springt iedereen zo hoog mogelijk op met hun handen boven hun hoofd.
- Tellen in hoeveel stappen iemand naar de overkant kan lopen, of in hoeveel sprongen. Hardop meetellen. Vooraf laten schatten en eventueel halverwege laten bijstellen.
- Tellen hoeveel knuffels of ander materiaal iemand in 1 keer kan dragen. Vooraf laten schatten en eventueel halverwege laten bijstellen.

2. Vanuit verschillende getallen tot 20 verder kunnen tellen en vanuit getallen tot 10 kunnen terugtellen

Activiteiten

- Alle kinderen grabbelen om de beurt een getal (tot 20) uit een voeldoos. Ze lezen het getal op (de juf helpt waar nodig). Samen of alleen wordt het volgende getal genoemd, of de vijf volgende getallen.
Idem maar dan met getallen tot 10 en je noemt het getal wat er voor ligt.
- Kinderen zitten in een kring. Getalkaarten tot 20 liggen in de goede volgorde, omgedraaid (dus met het getal naar beneden) voor de kinderen. Er wordt telkens één getalkaart omgedraaid. De kinderen mogen zeggen welk getal ervoor komt en welk getal erna.
- Vragen of benoemen welke dag van de maand het vandaag is, bijvoorbeeld 17 november. Dus gisteren was het 16 november. En morgen is het 18 november. En overmorgen of eergisteren was het...?

3. Herkennen en gebruiken van rangtelwoorden tot en met tenminste 10

Activiteiten

- 10 stukken speelgoed (of andere materialen, kinderen) in een lange rij leggen en kinderen om de beurt iets laten kiezen/pakken. Het zoveelste voorwerp uit de rij heb je gekozen? Of geef een opdracht: Wijs jij eens voor mij het 7^e speeltje aan.
- Tien voetbalclubs (bijvoorbeeld afbeelden met t-shirtjes in verschillende kleuren) hebben een toernooi gespeeld. Ze hebben allemaal een verschillend aantal doelpunten behaald (aantal doelpunten op het shirtje plakken). Welke club is eerste geworden, welke tweede etc...

4. Kunnen omgaan met (de betekenis) van 'nul' in telrij situaties

Activiteiten

- Wanneer je iets gaat uitdelen aan de kinderen in je groep vertel je hoeveel je er in totaal van hebt. Bij elk stuk wat je uitdeelt tel je terug. Uiteindelijk heb je er nog 'nul', alles is op, je hebt niets meer!
- Hoeveel pakjes gooit Piet door de schoorsteen?
Pietje 1: pakt cijfersymbool
Pietje 2: "gooit" de pakjes
Pietje 3: telt de pakjes die er zijn gegooid na
Pietje 4: pakt het bijbehorende kaartje met cijfer/
dobbelsteen/vingers/pepernoten etc.
Zorg ervoor dat er ook een cijfersymbool 0 bij zit.
- De telrij beginnen bij nul -> voorwerpen erbij laten leggen.

Omgaan met hoeveelheden

5. Hoeveelheden tot tenminste 12 (resultatief) globaal kunnen schatten en tellen (resultatief) én kunnen weergeven (neerleggen, tekenen)

Activiteiten

- Pak een bak met een verzameling speelgoed. Laat de kinderen het speelgoed ordenen op bijvoorbeeld kleur. Laat de gevormde groepjes zien en kinderen schatten hoeveel er in elk groepje ligt.
Groepjes tot 12 laten maken. Laat ze natellen.
Laat de kinderen een streepje zetten op een blaadje voor alle blauwe, groene, gele etc. voorwerpen (turven).
- Leg een aantal voorwerpen neer (tot 12) en laat de kinderen schatten hoeveel het is. Tel daarna na of het klopt.
- 1 pot met bijv. 10 grote propjes papier en 1 pot met 10 kleine propjes. Vraag in welke pot zitten er meer? Laten natellen en/of in grafiek/rij laten leggen en laten ervaren dat het er evenveel zijn.

6. Hoeveelheden tot tenminste 12 kunnen vergelijken en ordenen op 'meer', 'minder', 'evenveel', 'meeste', 'minste'.

Activiteiten

- Laat de kinderen bijvoorbeeld hun 10-uurtje in een bak verzamelen. Orden de snacks. Verwerk de snacks in een grafiek, bijvoorbeeld met de Wiskunde A-flap (van concreet naar abstract).
- Vul één kant van de balansweegschaal met 6 blokken. Laat de kinderen aan de andere kant blokken toevoegen. Hoeveel zijn er nodig om de weegschaal in balans te houden?
Wat gebeurt er als je er aan één kant of aan beide kanten één afhaalt of bij doet? Benoem de begrippen, meer, minder, evenveel, meeste, minste.
Maak het moeilijker door verschillende materialen te gebruiken.
Twee auto's en één blok wegen net zoveel als één blok en drie mandarijnen.

- 7. Hoeveelheidsbegrippen zowel kunnen herkennen als actief toepassen; meer, minder, evenveel, meeste, minste, veel, weinig, erbij, eraf, samen, niets, alles, laatste, eerste, tweede, derde.**

Activiteit

Werk met materialen in een grafiek, bijvoorbeeld de Wiskunde A-flap:

Welke rij heeft er de meeste? Minste? Evenveel?

Kun jij deze walnoot in de derde rij een plekje geven?

Hoeveel stukken hebben we in de eerste en tweede rij samen?

- 8. Kleine getalpatronen tot tenminste 6 kunnen herkennen, zonder tellen door gebruik van patronen en structuren**

Activiteiten

- Spelletjes met de dobbelsteen en/of lieveheersbeestjes

Gooi met de dobbelstenen. Pak een kaartjes met het gegooide getalpatron (cijfer, handjes, eierdoos, turfstructuur) en leg het vervolgens bij 't lieveheersbeestje met dezelfde hoeveelheid stippen op de rug.

- Steek een aantal vingers kort op en vraag de kinderen hoeveel vingers het waren (echte vingers). Varieer in de manier van flitsen (bijvoorbeeld bij 4: vier vingers op 1 hand of twee vingers elke hand). Je kunt ook afbeeldingen van de dobbelsteenstructuur flitsen.

- 9. Verkort kunnen tellen van hoeveelheden tot tenminste 12 door gebruik te maken van patronen en structuren (handen, dobbelsteenpatronen)**

- We hebben teveel spullen verzameld om in de Wiskunde A-flap een grafiek te kunnen maken. De oplossing: twee dingen tegelijk in één vakje. Kaartjes aanpassen, met de eierdoosstructuur kun je overzichtelijk in stappen van twee tellen.
- Steek kort je vingers van beide handen op, bijvoorbeeld 2x1, 2x2, 2x3, 2x4, 2x5 (door elkaar). Vraag de kinderen hoeveel vingers het samen waren.
- Verzamel spullen in een eierdoos (in elk bakje 1 voorwerp) en laat de kinderen deze verkort tellen.

10. Eenvoudige optel- en aftrekproblemen in dagelijkse contexten (handelend) kunnen oplossen onder tenminste 12

Activiteiten

- Spullen (ver)kopen in het winkeltje; tel samen met de kinderen hoeveel spullen je hebt (12). Daarna komen een aantal kinderen iets kopen in de winkel. Hoeveel spullen heb je nu nog? Een aantal kinderen komen iets terugbrengen. Hoeveel spullen heb je nu nog? Andere kinderen komen iets ruilen, hoeveel heb je dan nog?
- Een kegelspel met 10 of 12 kegels. Rol met de bal tel hoeveel kegels er om zijn gevallen. Hoeveel staan er nog overeind?
- Er wordt iets uitgedeeld (pepernoten, cadeautjes, fruit, stiften). Is er genoeg voor iedereen? Hoeveel heb je teveel of tekort?

- Er liggen een aantal wortels in de klomp. Kinderen do en hun ogen dicht. Het paard pakt een aantal wortels, hoeveel zijn er weg?
- In de winkelhoek staat bij al het speelgoed een prijs in cijfers en stippen. Ieder kind krijgt bijvoorbeeld EUR 10. Wat ga je hiermee kopen? Wat houd je dan nog over?

11. Eenvoudige splitsproblemen kunnen oplossen onder de 10

Activiteiten

- Mix en koppel met dobbelsteenstructuur of dominostenen. Zoek een maatje en zorg dat jullie samen 6 of 10 hebben. Moeilijker: met drietallen.
- 2 vissenkommen met in iedere kom 5 visjes. 1 visje springt naar de andere kom. Hoeveel zitten er nu in elke kom? Er springt nog een visje over, er springen 3 visjes weer terug etc.
- Leg twee hoepels in de kring. Laat de kinderen het aantal 10 verdelen over de hoepels, bijvoorbeeld 10 verdelen in 4 en 6. Laat ze zoveel mogelijk opties bedenken.

Varieer met andere hoeveelheden en meer hoepels. Verwoord met de kinderen wat er ligt.

12. Eenvoudige verdeelsituaties (handelend) kunnen oplossen onder tenminste 12 en kunnen vertellen wat het resultaat is

Activiteiten

- De juffrouw heeft drie vellen papier en stiften voor de opdracht. Hoe moet ze de kinderen eerlijk in groepjes verdelen?
- De juf heeft heel veel knikkers. Hoe verdeel je ze eerlijk over de kinderen?

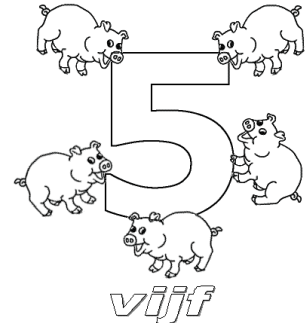
13. Hoeveelheden tot en met tenminste 10 kunnen representeren met bijvoorbeeld vingers, streepjes, stippen.

Activiteiten

- Mix en koppel. De kinderen krijgen een kaartje met een representatie. Zoek je maatje(s) met dezelfde hoeveelheid op het kaartje, bijvoorbeeld groepjes van drie (het getal drie/drie streepjes/drie stippen).

Variatie: zorg dat de hoeveelheid overeenkomt met het aantal kaartjes. Dus drie kinderen krijgen een kaartje rondom 3, zes kinderen krijgen een kaartje rondom 6.

- Houd een getal omhoog en laat de kinderen groepjes vormen van die hoeveelheid. Laat afwisselend cijfers, streepjes, stippen zien.
- Vorm een groepje en laat een kind turven of stipjes zetten voor elk kind in het groepje.

14. Hoeveelheden tot en met tenminste 12 kunnen representeren in een beeldgrafiek en kunnen interpreteren

Activiteiten met grafieken (van concreet naar abstract):

- Wat is je lievelingskleur?
- Waar ben je in geweest op de kermis?
- Wat vraag je aan de Sint
- Ben jij een jongen of een meisje?
- Hoeveel broertjes en zusjes heb jij?

15. Kunnen redeneren over hoeveelheden in eenvoudige betekenisvolle probleem/conflict-situaties

Activiteit

Ga met de kinderen de tafeldekken, fruit eten of drinken. Leg alle spullen op de tafel neer. Hebben we genoeg voor alle kinderen? Wat en hoeveel komen we nog te kort of hebben we teveel? Hoe lossen we dat op?

Omgaan met getallen

16. Getalsymbolen kunnen herkennen van 0 tot en met 10

Activiteiten

- Verstop in de klas getallen op diverse plaatsen, niet alleen kaartjes met cijfers, maar juist ook in dagelijkse dingen, zoals een klok, kalender, rekenmachine, poster enz. Geef kinderen de opdracht om een door jou genoemd getal te zoeken.
- Met krijt de getallen op de vloer tekenen. Laat kinderen samen de getallen vormen met hun lijf (dus in de goede vorm op de grond liggen).
- Leg verschillende getalkaarten op de grond. De cijferfee tovert er één weg. Welk getal is weg?

17. De volgorde van de getalssymbolen in de getallenrij tot 10 herkennen en kunnen leggen (niet schrijven)

Activiteiten

- Leg de getalkaarten door elkaar op een stapel. Twee kinderen pakken een kaart. Wie het hoogste getal heeft, heeft gewonnen.
- Een kind (of de juf) heeft een getal tot 10 op zijn/haar rug (op een post-it). Door vragen te stellen (hoger/lager) moet het kind er achter komen welk getal er op zijn rug zit.
- Hang een getallenlijn op of leg getalkaarten neer. Laat één kind de ogen dicht doen. Haal één getal er tussen uit en schuif de rij weer aan elkaar. Welk getal is er weg?

Of wissel twee getallen om.

Wat klopt er niet?

Makkelijker: draai één kaartje om,

zodat kinderen kunnen zien op welke plek in de rij het getal hoort.

- Kinderen in een kring krijgen een kaartje met cijfer 0 t/m 10. Vraag de kinderen om in de goede volgorde te gaan staan.
- Een afbeelding (op het smartbord) waar je d.m.v. cijfers, punten met elkaar kunt verbinden.

18. Getalsymbolen, telwoorden en hoeveelheden kunnen koppelen tot en met tenminste 10

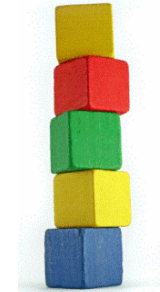
Activiteiten

- Loop rond op muziek. Als de muziek stopt ga je bij een cijfer staan. Zorg dat het aantal kinderen klopt bij het cijfer. Vraag de kinderen met hoeveel ze er staan.
- In de kring staan manden met verschillende getalsymbolen erop. De kinderen moeten er het juiste aantal spullen in stoppen.
- Een afbeelding (op het smartbord) waar je dmv cijfers, punten met elkaar kunt verbinden. De kinderen gooien met een dobbelsteen of pakken een kaartje met daarop een cijfer, vingers of dobbelsteenstructuur. De hoeveelheid op het kaartje zijn het aantal stappen dat je verder mag tekenen.

19. Hoeveelheden tot en met tenminste 10 kunnen representeren met een getalssymbool en omgekeerd: bij een getalsymbool tot en met tenminste 10 de hoeveelheid kunnen weer-geven

Activiteiten

- Een blokkentoren laten maken en het juiste getal op een kaartje erbij laten zoeken. Andersom: een getal op een kaartje geven en een toren laten maken met dat aantal blokken
- Je komt met een boodschappenlijstje in de winkelhoek (6 eikels, 5 kastanjes etc.) Kom je met de juiste boodschappen terug naar huis?
Moeilijker: betaal de aankopen met fiches of geld.

20. Kunnen redeneren over de telrij in eenvoudige en betekenisvolle probleem/conflict-situaties

Activiteiten

- Ganzenbord met beurt wachten, stappen terug of vooruit, nog een keer dobbelen.
- Nummertje trekken in winkel. Wie is er het eerste aan de beurt? Wie het laatste?
- Zet een aantal schoenen in een rij op de grond. Laat de telrij erbij leggen.
Moeilijker: laat de schoenen per paar tellen (verkort tellen)

